

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 22-11-2021 r.

Marcin Wiącek

V.7016.97.2021.JK

**Pan
Dr n. ekon. Adam Niedzielski**

**Minister Zdrowia
via ePUAP**

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał pismo Pana Sławomira Sito - Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Lecznictwa Odwykowego i Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego w Gorzycach oraz Pana Marka Moszczaka – Dyrektora PZOL sp. z o.o. – Beskidzkie Centrum Zdrowia Psychicznego w Międzybrodziu Bialskim (kopia pisma w załączeniu) w sprawie wyceny całodobowych psychiatrycznych świadczeń opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych dla dorosłych.

Treść niniejszej skargi, adresowanej do Pana Ministra a przekazanej do mojej wiadomości, przedstawia bardzo niepokojącą sytuację zakładów opiekuńczo-leczniczych oraz pielęgnacyjno-leczniczych (dalej: ZOL/ZPO). Obecny poziom finansowania całodobowych psychiatrycznych świadczeń opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych dla dorosłych jest bowiem tak daleko niewystarczający, że zagraża dalszemu funkcjonowaniu tych zakładów, a przede wszystkim nie gwarantuje pacjentom prawa do korzystania z należnych im świadczeń zdrowotnych.

Aktualnie, średnie ceny osobodni w poszczególnych województwach dla psychiatrycznych świadczeń ZOL/ZPO dla dorosłych wynoszą od 101,46 zł do 116,56 zł i są niższe niż ceny osobodni stosowane dla dziennych oddziałów psychiatrycznych ogólnych (od 102,96 zł do 151,80 zł), a także niższe niż opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej.

Tymczasem, w ramach powyższych stawek, psychiatryczne zakłady opiekuńczo-lecznicze oraz pielęgniacyjno-opiekuńcze dla dorosłych są zobowiązane do zapewnienia¹:

- 1) świadczeń terapeutycznych;
- 2) programów terapeutycznych;
- 3) niezbędnych badań diagnostycznych;
- 4) konsultacji specjalistycznych;
- 5) leków;
- 6) wyrobów medycznych, w tym wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi;
- 7) wyżywienia, z zastrzeżeniem art. 18 ustawy²
- 8) działań edukacyjno-konsultacyjne dla rodzin.

Należy też mieć na uwadze, że pacjenci przebywający w psychiatrycznych zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz pielęgniacyjno-opiekuńczych to przeważnie osoby po 50. roku życia, którzy oprócz utrwalonych schorzeń psychiatrycznych posiadają również liczne schorzenia somatyczne wymagające diagnostyki, farmakoterapii, jak i specjalistycznego leczenia w zakresie m. in. neurologicznym, internistycznym, chirurgicznym, urologicznym, urazowoortopedycznym, stomatologicznym i protetycznym, poudarowym, pozawałowym, pulmonologicznym, kardiologicznym, onkologicznym i innych. Wykazane schorzenia, jako współistniejące obok schorzeń psychicznych i upośledzeń, są leczone w psychiatrycznych ZOL/ZPO w ramach środków otrzymywanych na opiekę psychiatryczną, co przy tak skalkulowanej stawce ceny za osobodzień nie pozwala na zapewnienie pacjentom dostępu do gwarantowanych im świadczeń zdrowotnych.

Należy też podkreślić, że od 6. lat wycena całodobowych psychiatrycznych świadczeń opiekuńczo-leczniczych i pielęgniacyjno-opiekuńczych dla dorosłych nie uległa żadnej zmianie, mimo że w tym okresie zasadniczo zwiększyły się faktyczne koszty ponoszone przez ZOL/ZPO (wzrost średnich wynagrodzeń, energii elektrycznej, ogrzewania lub opału, cen leków itp.).

Stosownie do powyższego, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627, z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zainteresowanie się sytuacją w

¹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. z 2019, poz. 1285)

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285);

zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz przedstawienie swojego stanowiska w niniejszej sprawie.

Załącznik 1

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/